

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego w klasie VIII

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
<ul style="list-style-type: none"> opisać dzieło plastyczne opisać to, co zostało przedstawione na obrazie przytoczyć argumenty wysuwane przez bohaterów omówić treść utworów poznawanych we fragmentach lub w całości omówić sytuację liryczną w wierszu określić rodzaj narracji wyjaśnić znaczenie pojęcia wywiad omówić treść przeczytanego wywiadu wymienić etapy tworzenia wywiadu wymienić rodzaje fotografii stworzyć plan rozprawki wyjaśnić znaczenie pojęć: neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, eufemizmy wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie przedstawić zasady ortograficzne	<ul style="list-style-type: none"> określić kontekst biograficzny utworu omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu wskazać cechy bohatera romantycznego u bohatera tekstu wskazać i scharakteryzować bohaterów omawianych utworów przedstawić stosunek narratora tekstu do pojęć ogólnych ułożyć pytania do autora podanego tekstu ocenić wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów omówić na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję nazwać środki stylistyczne użyte w utworze, określić i omówić ich funkcję odnieść przeczytane fragmenty tekstu do definicji powieści kryminalnej omówić funkcję symboli przywołanych w utworze zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania wskazać błędy w podanym wywiadzie wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii omówić fotografię Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta sformułować tezę do podanego tematu rozprawki skorygować błędy w podanych rozprawkach omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach	<ul style="list-style-type: none"> omówić znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła zinterpretować puentę sonetu wskazać konteksty kulturowe związane z tematem utworu wyciągnąć z przemyśleń bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka zinterpretować przesłanie wiersza zinterpretować znaczenie przekształconego frazeologizmu przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą dokonać analizy wybranej fotografii dokonać analizy przykładowej rozprawki stworzyć rozprawkę omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych stworzyć tekst w wybranym stylu stworzyć teksty poprawne pod względem ortograficznym poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować	<ul style="list-style-type: none"> wskazać dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzenie sobie z trudnymi doświadczeniami stworzyć pracę pisemną związaną z tematem lekcji porównać wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta omówić sposób przedstawienia zmian i migracji w tekście kultury odszukać informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych ograniczeń przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji dokonać analizy wybranej fotografii artystycznej wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze wskazać inne teksty kultury przedstawiające omawiane zagadnienia

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty i opinie z tekstu • posługiwać się terminami: synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, eufemizmy, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczno-dziennikarski, styl retoryczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka • określić ramy czasowe epok starożytności, renesansu, baroku, oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu, Młodej Polski, dwudziestolecia międzywojennego, współczesności • wymienić i opisać bohaterów utworu • wymienić cechy epopei • czytać ze zrozumieniem fragmenty utworu • wymienić tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu • wskazać w wierszu neologizmy • wymienić elementy programu pozytywistycznego • wymienić elementy języka muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy każdego ze stylów • wskazać w tekście sformułowania nacechowane stylistycznie • wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach • uzupełnić podane teksty poprawnymi formami • wykorzystywać najważniejsze konteksty • omówić kompozycję dzieła • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • określić przynależność gatunkową utworów Adama Mickiewicza • wypowiedzieć się na temat adresata lirycznego wiersza • nazwać uczucia podmiotu lirycznego • wyjaśnić etymologię nazwy epok starożytności, renesansu, baroku, oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu, Młodej Polski, dwudziestolecia międzywojennego, współczesności • przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego • wskazać cechy gatunkowe noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić podane wyrazy synonimami • zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi • przekształcić wypowiedzi tak, aby zawierały eufemizmy • rozpoznać styl podanej wypowiedzi • przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie • skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach • skorygować teksty pod kątem ortograficznym • wyciągać wnioski • przedstawiać własne stanowisko • wskazać topos, do którego odwołał się artysta • omówić funkcje kolorystyki w utworze • wyjaśnić funkcję użycia obrazowania fantastycznego • wypowiedzieć się na temat nastroju dominującego w wierszu • omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze • omówić sposób przedstawienia bohaterów • dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • uogólniać, podsumowywać i porównywać • zinterpretować znaczenie symboli • wyjaśnić wymowę obrazu • sformułować uniwersalne wnioski • przedstawić współczesny model patriotyzmu • sformułować przesłanie omawianych utworów Adama Mickiewicza • wskazać wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omówić ich funkcję • dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze • stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów epopei • odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów Adama Mickiewicza • dokonać analizy obrazu realistycznego • sformułować przesłanie utworu • napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera • omówić rolę muzyki w wybranym filmie • napisać artykuł problemowy • poprawnie sformułować związki frazeologiczne • poprawnie odczytać podane wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny tekstu • przedstawić sylwetkę Emilii Plater na podstawie dowolnych źródeł • przedstawić sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł • wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów • podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji • odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów • przedstawić różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną • wskazać i omówić teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski • podjąć dyskusję na temat aktualności „Pana Tadeusza” • podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej • samodzielnie omówić obraz Józefa Chełmońskiego „Bociany” • wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje muzyki rozrywkowej zdefiniować artykuł wymienić cechy artykułu wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową przedstawić podział błędów językowych rozpoznać w tekście nazwy osobowe i miejscowe posługiwać się pojęciami: artykuł, norma językowa, norma wzorcową, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe wymienić bohaterów pierwszo- i drugoplanowych wymienić tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza określić rodzaj liryki omówić treść przeczytanego felietonu wymienić cechy listu otwartego wyjaśnić znaczenie pojęć: kadr, plan filmowy, ujęcie, scena, montaż, scenariusz wymienić odmienne i nieodmienne części mowy wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie i określić ich typy podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów przedstawić kompozycję artykułu wskazać teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową poprawnie odmienić podane wyrazy wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane określić kategorie nazw osobowych i miejscowych określić czas i miejsce akcji wymienić wątki główne i poboczne dokonać charakterystyki porównawczej bohaterów określić przynależność gatunkową poznanych utworów Henryka Sienkiewicza określić temat przewodni kilku fragmentów utworu wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję odnieść definicję felietonu do podanego tekstu przedstawić kompozycję listu otwartego podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki 	<ul style="list-style-type: none"> przywołać problematykę omawianych utworów przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach wskazać elementy realizmu na wybranych obrazach samodzielnie zebrać informacje do artykułu dokonać analizy formy i treści podanego artykułu skorygować błędy w podanych artykułach odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne i je skorygować skorygować błędy interpunkcyjne używać poprawnych form nazwisk zapisać nazwy miejscowe w odpowiednich formach określić nastrój obrazu i wskazać środki, które go kształtują omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarza odnieść definicję powieści historycznej do utworu omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie wydarzeń w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych poprawnie interpretować wymagany materiał zinterpretować obraz podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści porównać kreacje bohaterów powieści stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów powieści odnieść się do kształtu artystycznego omawianych utworów Henryka Sienkiewicza wypowiedzieć się na temat języka bohaterów zinterpretować zakończenie wiersza odnieść wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości wskazać główną myśl felietonu odnieść pojęcie stereotyp do tekstu zredagować list otwarty dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie 	<p>dokumentalizmem czasów obecnych</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy omówić kontekst historyczny noweli „Latarnik” stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka lub rodzaju muzyki stworzyć prezentację na temat muzyki etnicznej charakterystycznej dla regionu, w którym mieszka przygotować prezentację na temat swojego wzorca przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te, do których nawiązano w powieści podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści podjąć dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez bohatera przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w tekstach kultury podjąć dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej odnaleźć konteksty i nawiązania

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w tekście równoważniki zdań posługiwać się pojęciem powieści historycznej wyjaśnić znaczenie pojęć: mural, motyw biblijny, street art wyjaśnić znaczenie pojęcia antyutopia określić czas i miejsce akcji powieści omówić narrację powieści wskazać najważniejsze tendencje w epokach starożytności, renesansu, baroku, oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu, Młodej Polski, dwudziestolecia międzywojennego, współczesności wyjaśnić znaczenie pojęcia alegoria wyjaśnić znaczenie pojęć: literatura faktu, reportaż przedstawić bohaterów fragmentów utworu wyjaśnić znaczenie pojęcia podanie wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu wyjaśnić znaczenie pojęć: grafika, rysunek, perspektywa, grafika artystyczna, ilustracja, plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy rozpoznać nieodmienne części mowy wskazać w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone wskazać w zdaniu dopełnienie i okolicznik i jego rodzaje rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone wskazać motywy biblijne, do których odnosi się dzieło omówić świat przedstawiony w utworze wymienić najważniejsze tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu opisać przeżycia, których doświadcza podmiot liryczny i adresat liryczny omówić sytuację liryczną w utworze wypowiedzieć się na temat narratora tekstu wyjaśnić postawę bohaterów zgrupować argumenty przydatne do uzasadnienia prośby w podaniu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić postać jako bohatera dynamicznego dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu dokonać analizy problematyki omawianych utworów przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach Henryka Sienkiewicza omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu skorygować podany list otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi dokonać analizy przykładów listów otwartych wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników poprawnie odmienić i stopniować przymiotniki wskazać w zdaniu orzeczenie imienne przekształcić zdania pojedyncze w złożone 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów właściwie określić formy osobowe czasowników poprawnie określić i stosować formy zaimków rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe przekształcić zdania w imiesłowowe równoważniki zdań odnaleźć powiązania pomiędzy biografią pisarza a historią głównego bohatera zinterpretować tytuł utworu dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów omówić wybrane dzieło sztuki dwudziestolecia międzywojennego zinterpretować puentę wiersza zinterpretować znaczenie wiersza wyjaśnić sens puenty sformułować morał wskazać wyrażenia środowiskowe, wyjaśnić ich znaczenie i określić funkcję w tekście zredagować za pomocą komputera podanie o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej ocenić dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w tekstach kultury różne przedstawienia przyjaźni i je omówić omówić wybrany felieton stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowe omówić wybrany przykład street artu stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury podjąć dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole wypowiedzieć się na temat potrzeby nauki języka ojczystego podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie wskazać nawiązania do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej wypowiedzieć się na temat sposobów okazywania zadowolenia z życia i optymizmu podjąć dyskusję na temat małego i dużego szczęścia w odniesieniu do wybranych tekstów kultury

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy mową niezależną i zależną • podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe • wyjaśnić znaczenie pojęć: faszyzm, rasizm • wskazać środki językowe oddziałujące na zmysły • wyjaśnić znaczenie pojęcia Holocaust • wyjaśnić znaczenie pojęć: życiorys, CV (curriculum vitae) • wymienić elementy życiorysu i CV • wyjaśnić znaczenie pojęcia list motywacyjny • wymienić elementy listu motywacyjnego • wyjaśnić znaczenie pojęć: głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej • przedstawić podział głosek • wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim • wyjaśnić znaczenie pojęć: wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy języka grafiki na wybranym przykładzie • wymienić i opisać najważniejsze techniki graficzne • wskazać w podanym tekście przykłady mowy zależnej i niezależnej • zastosować poprawną interpunkcję przy zapisie dialogu • wskazać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym orzeczenia i równoważniki zdań • omówić sposób ukazania postaci w dziele plastycznym • omówić znaczenie czasu i miejsca akcji dla wymowy dzieła • wymienić najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji • określić ramy czasowe utworów • wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją • zdefiniować pojęcie patriotyzm w kontekstach historycznym i współczesnym • zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się w życiorysie i CV • zgromadzić informacje przydatne do napisania listu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę barw użytych przez artystę • wyjaśnić tytuł utworu • wskazać cechy antyutopii • omówić sposób kreacji bohaterów • wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego utworów • omówić kontekst historyczny epok starożytności, renesansu, baroku, oświecenia, romantyzmu, pozytywizmu, Młodej Polski, dwudziestolecia międzywojennego, współczesności • odnieść termin awangarda do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestoleciu międzywojennym • zinterpretować metaforę powstałą na bazie związku frazeologicznego • postawić tezę interpretacyjną • wypowiedzieć się na temat sprzeczności zaprezentowanych w utworze • omówić alegoryczne znaczenie postaci • wskazać w tekście elementy komizmu • skorygować błędnie napisane podanie • napisać podanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej • przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie • przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie • poprawnie interpretować wymagany materiał • dokonać analizy środków wyrazu wykorzystanych przez twórców omawianych dzieł • omówić dylematy moralne bohaterów tekstu • zredagować oficjalne CV na podstawie życiorysu • ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych • zredagować list motywacyjny • określić kierunek upodobnienia • skorygować błędy w akcentowaniu • dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów • stworzyć wyrazy należące do wskazanych kategorii słowotwórczych • sporządzić wykres rodziny wyrazów • wyjaśnić symboliczne znaczenia w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn i sensu lęku przed miłością • stworzyć tekst z wykorzystaniem neologizmów • podjąć dyskusję na temat sposobu postrzegania artystów • porównać utwór Sławomira Mrożka „Artysta” z wybraną bajką zwierzęcą • podjąć dyskusję na temat rzetelnych źródeł informacji • przygotować prezentację na temat wybranego artysty grafika • stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki • przedstawić kontekst historyczny fragmentów tekstu na podstawie dowolnych źródeł • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej • podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury • wziąć udział w konkursie przedmiotowym, np. recytatorskim • wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
<ul style="list-style-type: none"> wymienić kategorie słowotwórcze wyjaśnić znaczenie pojęcia powiastka filozoficzna wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich nazwać postawy zaprezentowane w wierszu wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych 	<p>motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaje głosek poprawnie podzielić wyrazy na sylaby wskazać wyrazy, w których nastąpiły uproszczenia grup spółgłoskowych wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej wskazać wyrazy należące do jednej rodziny wyjaśnić znaczenie frazeologizmów przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich omówić znaczenia dosłowne i przenośne fragmentów tekstu odnieść utwór do definicji przypowieści wypowiedzieć się na temat bohatera lirycznego utworu określić, w którym imieniu mówi podmiot liryczny wiersza wykorzystywać najważniejsze konteksty lektur obowiązkowych wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas 	<ul style="list-style-type: none"> omówić środki wyrazu zastosowane przez autora wybranej grafiki omówić tradycyjne techniki graficzne zapisać dowolny dialog w mowie zależnej rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne dokonać analizy stosunków międzyludzkich ukazanych w dziele omówić dzieła sztuki z okresu wojny i okupacji określić funkcję oddziaływania na zmysły w wierszu omówić kontekst biograficzny utworów określić tematykę tekstu wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do opisywanego świata zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego omówić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym utworu uporządkować informacje przydatne do napisania życiorysu i CV skorygować błędy w podanych życiorysie i CV 	<ul style="list-style-type: none"> omówić przenośne znaczenie tekstu wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich sformułować przesłanie płynące z utworu odnieść przesłanie wiersza do znanych sobie osób, zjawisk i bohaterów tekstów kultury wyjaśnić, z czego mogą wynikać różne sposoby postrzegania świata problematyzować treść lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu zaprezentować różne sposoby przedstawiania miasta w tekstach kultury zinterpretować tekst w kontekście innego tekstu podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego zinterpretować ilustracje kontekście utworu stworzyć prezentację na temat ogrodów w różnych czasach i kulturach wypowiedzieć się na temat funkcji piękna w dziele podjąć dyskusję na temat potrzeby ciekawości świata wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	prezentowania różnych typów bohaterów	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego • skorygować błędy w podziale wyrazów na sylaby • poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły • wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne • wskazać formant w wyrazie pochodnym • wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności • wskazać w tekście cechy powiastki filozoficznej • zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej • wskazać w tekście nawiązania biblijne • sformułować temat wiersza • wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów		